

PH-9748
ÉRKEZETT 2017 JÚL 31.

ver. 3.

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Mezőberényi Polgármesteri Hivatal		
Iktatószám: E.1978	Melléklet: - db	
Érkezett: 2017 JÚL 31.		
Elosztó:	Utószám:	Előadó: M. J.

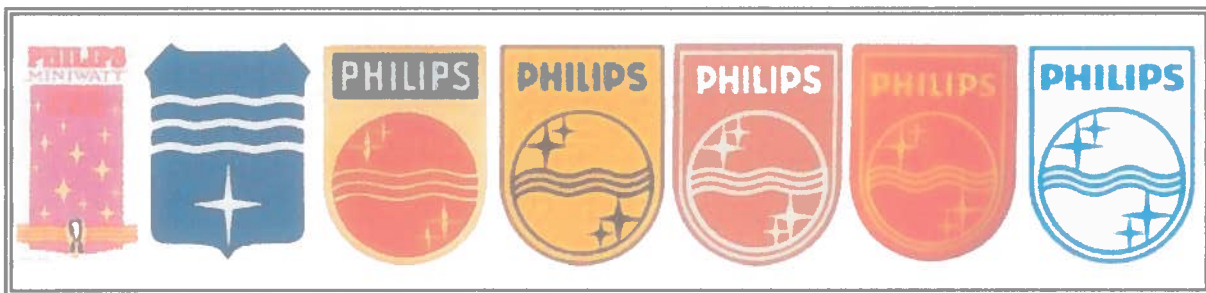
Javaslat a

„Benyovszki Pál, Philips rádió gyűjteménye”

települési értéktárba történő felvételéhez

„Philips Mestermű 504 A”

<https://www.designweek.co.uk/issues/november-2013/uncovering-the-new-philips-logo/>

Készítette: Benyovszki Mihály
5650. Mezőberény Ady Endre u. 13

Mezőberény 2017. május. 28.

aláírás

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó személy neve:
Benyovszki Mihály
5650. Mezőberény Ady Endre u. 13
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: *Benyovszki Mihály*
Levelezési cím: *5650. Mezőberény Ady Endre u. 13*
Telefonszám: *+36-20/ 9-572-752*
E-mail cím: *erimisi@szucsnet.hu*

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1.) A nemzeti érték megnevezése

„Benyovszki Pál, Philips rádió gyűjteménye”

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☒ <i>X ipari és műszaki megoldások</i>	☐ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3.) A nemzeti érték fellelhetőségének helye

5650 Mezőberény, Eötvös u. 2.

https://www.google.hu/maps/@46.824699,21.0281205,3a,75y,271h,93.18t/data=!3m6!1e1!3m4!1smy6-Rb_HSubjE5j0g9q3Mgl2e0!7i1331218i6656

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

- X települési*** tájegységi megyei külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

A Philips az egyik legrégebbi rádiógyártással is foglalkozó cég, és mind a mai napig gyárt rádiókat. A gyárat Philips & Co. néven, Anton és Gerard Philips 1891-ben alapította a hollandiai Eindhovenben. A cég kezdetben szénszálas izzók gyártásával foglalkozott, 1900 környékére a legnagyobb előállítóvá nőtte ki magát Európában. (A gyár mérnökei fejlesztették ki többek között a Compact Cassette kazettarendszert, a CD-t és a röntgent.) A Philips magyarországi leányvállalata 1926-ban kezdte el a rádiókészülékek gyártását, az első itt készült típus neve „Budapest” volt.

Antik rádiók gyűjtésével foglalkozó személy sok van az országban és Mezőberényben is többen vannak. (Bereczki Lajos, Bartó László)

Benyovszki Pál gyűjteménye annyiban speciális és egyedi, hogy kifejezetten a Philips rádiók gyűjtésére koncentrálódik. A gyűjtést 2005-ben kezdte. Akkor még minden típust berakott a gyűjteménybe, amit sikerült beszereznie. Az összegyűlt rádiók mennyisége miatt gondolta, hogy típus specifikusan kellene a gyűjtést folytatni.

Meglátott egy gyönyörű Philips remekművet („Mestermű 504A” típusú) amely arra készítette, hogy ezután csak ennek a márkának a gyűjtésével foglalkozzon. Azóta sok víz folyt le a Körösökön és a rádiók száma egyre gyarapszik. A készülékek általában kisebb- nagyobb műszaki problémákkal, hibás, hiányos külsővel kerülnek elő. Ezeket mind megpróbálja orvosolni. Barátai és munkatársai segítségével keltik újra életre a poros, megfáradt elektroncsöveket. A készülékek mívés, politúrozott fadobozban, vagy egyszerű bakelit házban voltak elhelyezve. Ezek hibáinak, hiányosságainak javítása, pótlása nem egyszerű, de nem megoldhatatlan feladat. Legnagyobb problémát talán az átlátszó skálák, hátlapok, eredeti hangszóróváznak pótlása jelenti. A rádiógyűjtők célja, hogy minden készülékük eredeti, szép és működőképes is legyen, nem mindig megvalósítható, azonban Benyovszki Pál is törekszik arra, hogy a tulajdonában lévő, és egyre szaporodó gyűjtemény minden darabja egyszer régi fényében tündököljön, és a hangszóróiból hallani lehessen az a különleges hangzást, amit csak egy elektroncsöves készülék tud kiadni.

A gyűjtemény ez idő szerint 250+ darabból áll, mely, - mint már említettem - mindegyik Philips készülék. A legkorábbi 1928- ban a legkésőbbi pedig 1960-as évek vége felé készült. Ebből a 250 darabból jelenleg 150 db, üzemképes állapotban van.

Mint minden gyűjtőnek, Benyovszki Pálnak is van egy szívéhez közeli készülék, mely nem is lehet más, mint egy 1948-ban gyártott „Philips Mestermű 504 A” típusú rádió. Benyovszki Pál tagja a Rádiógyűjtők Magyarországi Egyesületének, melynek jelenleg 345 regisztrált tagja van.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Rádiókészülék minden háztartásban található ma is. Egyelőre még a korszerű technika (internet, okos telefon, Mp3 lejátszó) nem tudta kiszorítani. Van azonban egy óriási különbség. A régi készülékek szinte státusszimbólumok voltak. A tehetősebbek komoly zeneszekerényeket vásároltak, amelyek illeszkedtek a lakás berendezéséhez és szinte bútordarabként funkcionáltak. A szegényebb réteg sokszor csak az olcsó (erre is hosszú ideig kellett gyűjtögetni) egyszerű készülékeket tudták megvásárolni. És ez a gyűjtők szerencséje. A drága, mívés készülékeket a szépségük, az olcsóbbakat pedig a nehezen megszerzett vételár miatt még akkor sem dobták ki, ha már elromlott, vagy idejét múlttá vált. Ezek kamrában, padláson elrakva heverték ki az elmúlt évtizedek viharát. (Jobb esetben még le is takarták őket, hogy a por és pára ne tegye jobban tönkre őket) Ezek a készülékek a múltunk és a technikatörténet erekllyei. Sok évtizedes múltra tekintenek vissza, és láthatjuk bennük a régi mesterek, mérnökök munkáját. Ha valaki meghallja a hangját, felderenghet előtte a múlt... Benyovszki Pál gyűjteménye egy a sok közül, de mégis más, hiszen a hollandiai, ma is működő világceg rádiógyártásának egy részét mutatja be. Nem vetekedhet egy gyári múzeummal, azonban városi - de ki merem jelteni, hogy országos szinten is nagy jelentőségű és egyedülálló. A technikatörténeti gyűjtemények egyik gyöngyszeme. Több városi kiállításon is szerepeltek már a gyűjteményének darabjai, és reménykedem, hogy a mezőberényi Települési Értéktárban előkelő helyet foglal majd el.

Technikatörténeti érdekessége, a gyűjtemény nagysága és állapota miatt mindenképpen javaslom a „Benyovszki Pál, Philips rádió gyűjteménye” javaslat alapján, a gyűjteményt a mezőberényi Települési Értéktárba felvenni.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

<http://www.mezobereny.hu/s/galeria/20170509-Amikor-a-radio-lakberendezesi-targy-volt>

<http://konyvtar.mezobereny.hu/index.fcgi?rx=&nyelv=hu&stype=1&stype2=&menuparam5=125&heaAdat=17976>

<http://www.beol.hu/bekes/kozelet/radiotorteneti-tarlat-nyilt-mezoberenyben-727437/>

<http://kozossegekhete.hu/program/hangok-az-eterbol-radiotorteneti-kiallitas/>

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

XX

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

1.)MELLÉKLET.

Fotók.

2.)MELLÉKLET.

Mezőberényi Helytörténeti és Tájvédelmi Egyesület 5650 Mezőberény Fő út 6.

Ajánlás, a **„Benyovszki Pál, Philips rádió gyűjteménye”** –nek a Települési Értéktárba való bekerüléséhez.

Az antik rádiók gyűjtése nem egyszerű feladat. Nem egyenlő a megtalált, fellelt készülékek polcokra rakásával. A rádiógyűjtők hozzáértő szakemberek, akik a készülékeiket megpróbálják eredeti állapotukra visszaállítani, felújítani, megszólaltatni. Éppen ez a nehézsége.

Nem tekinthet vissza olyan hosszú időre, mint egy néprajzi gyűjtő által felkutatott több száz éves használati tárgy, eszköz, ruházat stb., azonban a fejlődés gyorsasága miatt már a 60-as évek készülékei is antiknak számítanak. (a régi elektroncsöves technika.) A rádiók múltja nem több száz év, azonban maga a gyűjtési terület óriási. Különböző gyárak a világ minden táján egymással versenyezve ontották magukból az egyre korszerűbb készülékeket.

Benyovszki Pál jól látta meg, hogy a rádiógyűjtési szenvedélyt egy gyártó köré kellene specifikálni. Így lett a gyűjtemény alapja egy gyönyörű Philips rádió az 1920-as évekből, és e köré csoportosult a többi, szintén Philips típusú készülék. Ezen készülékek száma ma már több mint 250 db. Ezek nagy része működőképes, kiállítási darab. (Több kiállításon szerepeltek már a rádiói, és 2017 májusában is nyílt Mezőberényben egy rádiótörténeti kiállítás, ahol más helyi gyűjtők mellett az ő Philips készülékei is ott vannak.) Benyovszki Pál gyűjtői szenvedélye figyelemre méltó, gyűjteményének minősége és darabszáma még országos szinten is megállja a helyét. Speciális, nem helytörténeti gyűjtemény, azonban mindenképpen helye van a Települési Értéktárban.

Az egyesület nevében ajánlom a Benyovszki Mihály által készített **„Benyovszki Pál, Philips rádió gyűjteménye”** javaslat alapján, a gyűjtemény felvételét az Értéktárba, abban is bízva, hogy egyre többen fogják fontosnak tartani a múlt értékeinek megővését, megőrzését a hálás utóknak.

Mezőberény 2017. július 4.

Henger Péter elnök

Mezőberény 2017. május 31.

aláírás

MEZŐBERÉNYI HELYTÖRTÉNETI
ÉS TÁJVEDELMI EGYESÜLET
5650 Mezőberény, Fő u. 6.
Adószám: 18394427-1-04
Bank: 53200046-11081351

3.)MELLÉKLET.

A javaslushoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó, hozzájáruló nyilatkozat.

Nyilatkozat.

Alulírott Benyovszki Pál, hozzájárulok, hogy a települési értéktárba való felvételhez elkészített, „Benyovszki Pál, Philips rádió gyűjteménye” javaslatban szereplő képeket, adatokat és információkat a Települési Értéktár Bizottság (egyéb értéktárba kerülés esetén az illetékes értéktár bizottság) az ide illő jogszabályok betartásával szabadon felhasználhatja.

A képek saját fotóim. (amelyik nem ott a forrás jelölve)

Mezőberény 2017. május. 28.

Benyovszki Pál.

.....
aláírás